

MÜLTECİ HUKUKU VE ULUSLARARASI KORUMA SERTİFİKA PROGRAMI

Av. Muammer AYDIN
İstanbul Barosu Başkanı

Değerli katılımcılar, Değerli meslektaşlarım hepiniz panelimize hoş geldiniz,hepinizi şahsım ve İstanbul Barosu Adına sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. İnsan hakları, daima korunup kollanması gereken en temel hak ve özgürlüklerdendir. Mülteci sorunu da bu anlamda üzerinde önemle durulması gereken uluslararası bir insan hakları sorunudur.

Sığınma ya da iltica bir kişinin yurttaşı bulunduğu ya da salt ikamet ettiği ülkesini çeşitli baskılar, ayrımcı davranışlar ve de kovuşturmalar nedeniyle terk ederek yabancı bir devletin ülkesine, diplomatik temsilciliğine, konsolosluk binalarına, savaş gemilerine girmesi ve bu devletin korunmasını istemesidir. İşte bu durumdaki kişilere de sığınmacılar ya da mülteciler denmektedir. Sığınma bir ülkede baskılardan ya da iç çatışmalardan kaçarak gerçekleştirilen topluca sığınma biçimi olduğu gibi baskılar kovuşturmalar nedeniyle bireysel sığınma biçimi olarak da gerçekleştirilmektedir.

Sığınma ve sığınmacılar sorunu tarih boyunca insanlık gündemini işgal etmiştir. Bu nedenle tarihsel süreçte bu sorunun çıkmaya başlamasından sonra mülteci hukuku da ona paralel olarak gelişmiş ve yaşanan olaylar hem sığınmacılara ve hem de sığınılan ülkelere bir takım hak ve yükümlülükler getirmiştir.

Ülkemizin jeopolitik ve stratejik yapısı gereği sınırlarımızdan zaman zaman çok sayıda toplu sığınmalar yaşanmıştır. İran'dan, Irak'tan, Suriye'den gelen toplu sığınmalarla ülkemiz de bu sorunları sıcak yaşayan bir ülke olmuştur.

Son yıllarda sığınmacıların sayısında büyük artışlar görülmektedir. Sığınmacıların sayısının artmasının nedeni olarak büyük çatışmalar ve son yıllarda görülen soğuk savaşlar en başta gelmektedir. Yabancı müdahaleleri, ülkeler arası çatışmalar, iç tartışmalar, yeniden yerleşmeler ve kovmalar da sığınmacıların artmasının nedenleri arasındadır.

Bugün sığınmacılar sorunu bir temel insan hakları sorunu durumuna gelmiştir. Bu nedenle Sığınmacıların sığındıkları ülkedeki hak ve ödevleri, o ülke yasalarına uyma yükümlükleri, kendi dini vecibelerini yerine getirme hakları, çalışma hakları, taşınır ve taşınmaz mülkiyeti edinme hakları hem o ülke hukuklarında ve hem de uluslararası sözleşmelerle düzenlenmiştir.

Sığınmacıların kişisel statüsü sürekli oturduğu ülkenin yada oturduğu yer yoksa kaldığı ülkenin yasalarına göre belirlenmekte ve Sözleşmecî Devletler sığınan kimselere taşınır ve taşınmaz mülkiyet edinme ve buna ilişkin öteki haklarla taşınır ve taşınmaza ilişkin kira ve benzeri sözleşmeler yapma bakımından olabildiğince elverişli olanaklar sağlamaktadırlar. Sözleşmecî devletler sığınan kimselere ilköğretim olanağı sağlama bakımından kendi yurttaşlarına olduğu gibi davranmaktadırlar. Ayrıca sığınan kimselere ilköğretim dışında özellikle öğrenimden yararlanma yabancı okullardan alınmış sertifika diploma ve derecelerin tanınması, burs sağlama bakımından olabildiğince elverişli olanaklar sağlarlar.

Tüm bu konuları; başta "Mültecilerin Korunması ve BM Mülteciler Yüksek Komiserliği"nin prosedürü olmak üzere İdari Yargı ve AIHM uygulamalarını, Gözaltı ve iltica prosedürünü, zorla geri gönderilmeme ilkesini ayrıntılı bir biçimde bu seminerde irdedeceğiz.

Bu nedenle konuşmacı arkadaşlarımla alanlarına girmemek için sözü burada bitiriyor sizlere

ve değerli konuşmacılara saygı ve sevgilerimi sunuyorum...

Bu arada bu etkinliğin yapılmasında emeği geçen İnsan Hakları Merkezimizin değerli başkan ve üyelerine, bu etkinliğe katkı veren BM. Mülteciler Yüksek Komiserliğine katkıları ve çalışmaları nedeniyle ayrı ayrı teşekkür ediyor saygılarımı sunuyorum.

(26 Haziran 2009, Cuma – Baro Kùltür Merkezi)